

Kunnanvaltuusto

---

**KOKOUSAIKA** Maanantai 16.12.2019 klo 18.30

---

**KOKOUSAIKKA** Kunnanvaltuuston istuntosali

---

**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

Asia Liite Sivut

83		159	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
-		158	Pöytäkirjan tarkastajien valinta
84	*	160-161	Vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman käsittely
85		162	Määrärahamuutosesitykset vuoden 2019 talousarvioon
86	20	163	Pornaisten kunnan kaavoitusohjelma vuosille 2020-2024
87	21-23	164-167	Laidunalueen asemakaavan hyväksyminen
88		168	Kevään 2020 kunnanhallituksen ja -valtuuston kokousajat
89		169	Muut asiat
90		170	Ilmoitusasiat
91		171-172	Valitusosoitus

KOOLLEKUTSUJA

Liljan-Kukka Runolinna, kunnanvaltuuston puheenjohtaja

---

\* Kokouskutsun mukana lähetetään tiedoksi ilman liitenumeroa olevaa aineistoa

KOKOUSAIKA	Maanantai 16.12.2019 klo 18.30 – 19.45	
KOKOUSPAIKKA	Kunnanvaltuuston istuntosali	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Franti Aija Hoffrén-Pekkarinen Hanna de Jong Peter Karhunen Otto Kilpeläinen Antti Kyllönen Petra <del>Lastuvuori Jenni</del> , poissa Latostenmaa Roni Laukka Jorma Liu Päivi Miettinen Mikael Nieminen Tea Niinikoski Terhi Nyrhivaara Henna <del>Ohvo Harhakoski Mira</del> , poissa	Olander Tero Pajunen Juha Palmgren Vesa Palviainen Erja Putus Jaana Runolinna Liljan-Kukka Ruskeepää Mika <del>Talvituuli Tamara</del> , poissa Tukiainen Johanna <del>Vilén Mika</del> , poissa Villanen Riitta Virkki Juha Turunen Jukka, varavaltuutettu Ruotsalainen Raimo, varavaltuutettu
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	<del>Haukkasalo Hannu</del> , poissa Marttila Seija Samola Riitta Pietilä Jukka Wäre Jari Lindblad Marianne Mattila Kia	kunnanjohtaja hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä talous- ja viestintäjohtaja vs. tekninen johtaja sivistysjohtaja kirjastotoimenjohtaja nuorisovaltuuston puheenjohtaja
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Kts. § 83	
ASIAT	83 – 91	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta taikka merkintä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastamisesta)	Pöytäkirja tarkastetaan 19.12.2019. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Päivi Liu ja Mikael Miettinen.	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja  Liljan-Kukka Runolinna	Pöytäkirjanpitäjä  Seija Marttila
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTOIMITUS	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme. Tarkastusaika Pornainen 19.12.2019 Allekirjoitukset  Päivi Liu	
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Aika ja paikka Pornainen 20.12.2019 Virka-asema Hallintojohtaja	Mikael Miettinen  Seija Marttila

## KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Kvalt § 83

Kunnanvaltuuston kokouskutsu on julkipantu kunnan ilmoitustaululla 10.12.2019 ja se on samana päivänä toimitettu valtuutetuille ja kunnanhallituksen jäsenille ja kunnanjohtajalle.

Valtuutettujen määrä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

**Kunnanvaltuuston päätös:**

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

---

Kunnanvaltuusto	§ 84	16.12.2019	160
Kunnanhallitus	§ 261	2.12.2019	440

## VUODEN 2020 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2020 – 2022 TALOUSSUUNNITELMAN KÄSITTELY

### Khall § 261

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan miten rahoitustarve katetaan.

Kunnanvaltuuston 26.8.2019 hyväksymässä vuoden 2020 talousarvion raamissa käyttömenojen kasvuprosentti verrattuna vuoden 2019 muutettuun talousarvioon oli 2,99 %.

Ennusteen mukaan verotuloja arvioidaan kertyvän 21,4 M€, mikä on 1,4 M€ enemmän kuin vuoden 2019 muutetun talousarvion kertymäärä.

Vuosikate on 2 390 534 €, vuosikate kattaa poistot.

Lainojen lyhennykset vuosina 2020 – 2022 ovat 1,7 – 2,6 M€/vuosi, yhteensä 9,2 M€. Tavoitteena on, että lyhennykset maksetaan terveeseen talouden periaatteiden mukaisesti vuosikatteella.

Investoinnit nettona vuonna 2020 ovat 3 199 000 €. Vuonna 2021 nettoinvestoinnit ovat 4 789 000 € ja vuonna 2022 2 165 000 €.

Vuonna 2020 arvioidaan lainaa otettavan 2 000 000 €. Lainakanta on suunnitelman mukaisilla investoinneilla vuoden 2020 lopussa n. 11,5 M€, 2 226 €/asukas. Lainamäärä vuoden 2021 lopussa on arviolta n. 10,8 M€, asukasta kohti 2 028 € ja vuonna 2022 10,2 M€, asukasta kohti 1 894 €.

Talousarvioesityksen mukaan ylijäämä vuodelle on 793 888 €.

Ehdotus vuoden 2020 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta vuosille 2020 - 2022 on lähetetty sähköpostitse 28.11.2019 kunnanhallituksen jäsenille ja valtuuston puheenjohtajille.

./..

Kunnanvaltuusto

§ 84

16.12.2019

161

Kunnanhallitus

§ 261

2.12.2019

441

Khall § 261

./..

**Kunnanjohtajan ehdotus:**

Kunnanhallitus esittää vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 – 2022 taloussuunnitelman kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja hallintojohtaja Seija Marttila, puh. 040 558 2562.

**Kunnanhallituksen päätös:**

Keskustelun jälkeen hyväksyttiin yksimielisesti.

---

Kvalt § 84

Talousarvio vuodelle 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020 – 2022 on lähetetty valtuutetuille ja 1. varavaltuutetuille sähköpostitse 4.12.2019.

**Kunnanvaltuuston päätös:**

Vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 – 2022 taloussuunnitelman osalta käytiin ensin yleiskeskustelu ja sen jälkeen yksityiskohtainen keskustelu.

Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020 – 2022 taloussuunnitelma hyväksyttiin yksimielisesti kunnanhallituksen esittämässä muodossa.

---

Kunnanvaltuusto	§ 85	16.12.2019	162
Kunnanhallitus	§ 274	9.12.2019	459

## MÄÄRÄRAHAMUUTOSESITYKSET VUODEN 2019 TALOUSARVIOON

### Khall § 274

Hallintosäännön 56 §:n mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Hallinto- ja taloustoimialan osalta kuluvan vuoden talousarvion määrärahat ovat ylittyneet seuraavien toimintojen osalta:

#### 1) Työterveyshuolto

- talousarviossa varattu 53 000 €, 30.11.2019 mennessä käytetty 62 861 €, lisätarve 13 000 €, tulopuolelle 6 000 €

#### 2) Yritystoiminnan kehittäminen, painatukset, ilmoitukset, markkinointi

- talousarviossa varattu 40 000 €, 30.11.2019 käytetty 62 308 €, lisätarve 25 000 €

Kuntakehitystoimialan osalta kuluvan vuoden talousarvion määrärahat ovat ylittyneet seuraavien toimintojen osalta:

- 1) Ruokahuolto- ja siivouspalveluiden lisätarve henkilöstökuluihin 60.000 € sijaisten palkkamenoihin ja muihin toimintakuluihin 10.000 € mattovuokriin.

- 2) Maa- ja metsätilat, toimintatuotot kasvavat 130.000 €, metsänmyyntitulot ovat arvioitua suuremmat.

### **Kunnanjohtajan ehdotus:**

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että edellä esitetyt määrärahalisäykset hyväksytään vuoden 2019 talousarvioon.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja hallintojohtaja Seija Marttila, puh. 040 558 2562.

### **Kunnanhallituksen päätös:**

Päätettiin esityksen mukaisesti.

### Kvalt § 85

### **Kunnanvaltuuston päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto	§ 86	16.12.2019	163
Kunnanhallitus	§ 272	9.12.2019	457

## PORNAISTEN KUNNAN KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2020 – 2024

Khall § 272, liite 50

Pornaisten kunnan kaavoitusohjelma vuosille 2019 – 2022 on hyväksytty valtuustossa 17.12.2018 §:ssä 91. Kaavoitusohjelma on päivitetty vuosittain. Ohjelman sisällöllä on vaikutuksia seuraavan vuoden talousarvion määräraharavaruuksiin, on ohjelma tarkoituksenmukaista käsitellä samanaikaisesti talousarviokäsittelyn kanssa.

Kaavoitusohjelma on väline kunnan maankäytön suunnitelmalliseen ohjaamiseen ja osaltaan myös rakentamisen ohjaamiseen. Kaavoitusohjelmassa määritellään lähivuosina kaavoitettavat alueet, yleispiirteiset tavoitteet kunkin alueen kaavoitukselle sekä kaavojen tavoitteelliset laatumisvuodet. Kaavoitusohjelma sisältää mahdolliset yleiskaavat, osayleiskaavat, asemakaavat ja asemakaavojen muutokset, mutta myös laajempiin kaavatoihin tai muuhun maankäytön järjestämiseen liittyvät selvitykset on hyvä sisällyttää ohjelmaan. Kaavoitusohjelman hyväksyy valtuusto.

Liitteenä nro 50 on esitys Pornaisten kunnan kaavoitusohjelmaksi vuosille 2020 – 2024. Suunnittelutöitä varten varatut määrärahat on osoitettu vuoden 2020 talousarvioesityksessä.

**Kunnanjohtajan ehdotus:**

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuosien 2020 – 2024 kaavoitusohjelma hyväksytään liitteen nro 50 mukaisena.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja hallintojohtaja Seija Marttila, puh. 040 558 2562.

**Kunnanhallituksen päätös:**

Päätettiin esityksen mukaisesti.

---

Kvalt § 86, liite 20

Liitteenä nro 20 on esitys Pornaisten kunnan kaavoitusohjelmaksi vuosille 2020 – 2024. Suunnittelutöitä varten varatut määrärahat on osoitettu vuoden 2020 talousarvioesityksessä.

**Kunnanvaltuuston päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

---

Kunnanvaltuusto	§ 87	16.12.2019	164
Kunnanhallitus	§ 280	16.12.2019	469
Kunnanhallitus	§ 271	9.12.2019	454
Kunnanhallitus	§ 194	19.8.2019	332
Kunnanhallitus	§ 28	19.2.2019	50

## LAIDUNALUEEN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN

Khall § 28, liite 4,5,6 Pornaisten kunnanvaltuusto hyväksyi osana vuosien 2018–2020 kaavoitusohjelmaa Laidunalueen asemakaavan laadintyön. Kaavan laatijaksi oli jo aiemmin suoritettuna kilpailutuksen kautta valittu Sweco Ympäristö Oy.

Kunnanvaltuusto linjasi asemakaavatyötä seuraavasti: Laidunalueen lunastuksen päätyttyä alueelle kehitetään asumiseen, palveluasumiseen, loma-asumiseen ja mahdollisesti ryhmäpuutarha-asumiseen tarkoitettu alue. Tutkitaan myös pienimuotoisen majoitustoiminnan mahdollisuutta.

Liitteenä nro 4 on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä liitteenä nro 5 on kaksi kaavaluonnosvaihtoehtoa sekä niihin liittyvä kaavaselustus liitteenä nro 6 mielipiteiden antamista varten. Tässä vaiheessa majoitustoimintaa alueelle ei ole esitetty, mutta sen sijaan on osoitettu varaus Mustijoen melontakeskuksen sijoittamiselle.

Vaihtoehdot poikkeavat toisistaan seuraavilta osiltaan:

## VE 1 (liite 5)

- sisältää palvelurakennusten korttelin
- melontakeskukselle käynti Laiduntien kautta

## VE 2 (liite 5)

- ei palvelurakentamista, tilalla omakotitontteja
- melontakeskukselle käynti Onnentaipaleen kautta

Kaavaselostuksessa, liite nro 6, on esitetty vaihtoehtojen kuvaukset ja vaikutusarviointi vertailuineen.

**Kunnanjohtajan ehdotus:**

Pornaisten kunnanhallitus päättää laittaa Laidunalueen asemakaavan viireille ja kuuluttaa viireille tulosta MRL:n edellyttämällä tavalla.

Samalla kunnanhallitus päättää asettaa MRA 30 § mukaisesti nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaksi asemakaavakartoilla esitettyä luonnosvaihtoehtoa sekä kaavaselostuksen.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksessa.

./..



Kunnanvaltuusto	§ 87	16.12.2019	165
Kunnanhallitus	§ 280	16.12.2019	470
Kunnanhallitus	§ 271	9.12.2019	455
Kunnanhallitus	§ 194	19.8.2019	333
Kunnanhallitus	§ 28	19.2.2018	51

Khall § 28

./..

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja kunnanjohtaja Hannu Haukkasalo, puh. 040 174 5014.

### **Kunnanhallituksen päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastettiin heti kokouksessa.

Khall § 194, liite 40, 41

Laidunalueen asemakaavaa koskeva ehdotus ja kaavaselostus liitteineen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma ovat valmistuneet nähtäville asettamista varten

Laidunalueen asemakaavan luonnos ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävänä MRL 63 § ja MRA 30 §:n mukaisesti 12.3 – 10.4.2018 välisenä aikana.

Luonnoksesta jätettiin kuusi lausuntoa ja kuusi mielipidettä. Liitteenä nro 40 on asemakaavaehdotus sekä liitteenä nro 41 asemakaavan kaavaselostus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavan laatijan vastineet lausuntoihin ja mielipiteisiin sekä muinaisjäännösinventointi on esitetty kaavaselostuksen liitteinä 2-4.

Muina asemakaavaa koskevia asiakirjoja, taustaselvityksiä ja lähdemateriaalia ovat luonto- ja maisemaselvitys, rakennettavuusselvitys, liito-oravaselvitysselvitys ja ohjeelliseksi laaditut rakentamistapaohjeet.

### **Kunnanjohtajan ehdotus:**

Kunnanhallitus hyväksyy kaavaselostuksen liitteen mukaiset vastineet esitettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin ja päättää asettaa asemakaavaehdotuksen julkisesti nähtäville MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti sekä pyytää siitä tarvittavat lausunnot.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksessa.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja kunnanjohtaja Hannu Haukkasalo, puh. 040 174 5014.

./..

Kunnanvaltuusto	§ 87	16.12.2019	166
Kunnanhallitus	§ 280	16.12.2019	471
Kunnanhallitus	§ 271	9.12.2019	456
Kunnanhallitus	§ 194	19.8.2019	334

Khall § 194

./..

**Kunnanhallituksen päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastettiin heti kokouksessa.

Khall § 271, liite 47-49

Asemakaavaehdotus pidettiin julkisesti nähtävänä MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti 29.8. – 30.9.2019.

Liitteenä nro 47 kaavaselostus ja liitteenä nro 48 on asemakaavakartta. Asemakaavan laatijan vastine ehdotuksen palautteeseen on liitteenä nro 49.

**Kunnanjohtajan ehdotus:**

Pornaisten kunnanhallitus hyväksyy kaavan laatijan 27.11.2019 päivätyn vastineen ehdotusta koskevaan palautteeseen, asemakaavaan tehdyt vähäiset muutokset sekä kaavaselostukseen tehdyt täydennykset.

Kunnanhallitus päättää esittää asemakaavan kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja hallintojohtaja Seija Marttila, puh. 040 558 2562.

**Kunnanhallituksen päätös:**

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Khall § 280, liite 49

**Kunnanjohtajan ehdotus:**

Kunnanhallitus täydentää 9.12.2019 §:ssä 271 tekemäänsä esitystä ja hyväksyy täydennetyt 13.12.2019 päivätyn vastineraportin kunnanvaltuustolle esitettäväksi.

./..

Kunnanvaltuusto

§ 87

16.12.2019

167

Kunnanhallitus

§ 280

16.12.2019

472

Khall § 280

./..

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja hallintojohtaja Seija Marttila,  
puh. 040 558 2562.

**Kunnanhallituksen päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastettiin heti kokouksessa.

---

Kvalt § 87, liite 21-23

Liitteenä nro 21 kaavaselostus ja liitteenä nro 22 on asemakaavakartta.  
Asemakaavan laatijan vastine ehdotuksen palautteeseen on liitteenä  
nro 23.

**Kunnanvaltuuston päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

---

Kunnanvaltuusto	§ 88	16.12.2019	168
Kunnanhallitus	§ 252	18.11.2019	425

## KEVÄÄN 2020 KUNNANHALLITUKSEN JA –VALTUUSTON KOKOUSAJAT

Khall § 252

Kunnanhallituksen kokoukset pidetään pääsääntöisesti maanantaisin klo 18.00 ja valtuuston kokoukset maanantaisin klo 18.30 alkaen.

Kevätkaudelle 2020 on suunniteltu kokouksia seuraavasti:

**Kunnanhallitus:**

13.1., 3.2., 17.2., 2.3., 16.3., 30.3. (tilinpäätös), 6.4., 20.4., 4.5., 18.5., 1.6., 15.6., 22.6. (valtuuston kokouksen jälkeen).

**Valtuusto:**

27.1., 24.2., 23.3., 27.4., 25.5. 22.6.

**Kunnanjohtajan ehdotus:**

Kunnanhallitus päättää kevään 2020 kokousajat edellä olevan mukaisesti.

Päätös viedään tiedoksi valtuustolle.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja hallintojohtaja Seija Marttila, puh. 040 558 2562.

**Kunnanhallituksen päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

---

Kvalt § 88

**Kunnanvaltuuston päätös:**

Merkittiin tietoon saatetuksi.

---

## MUUT ASIAT

## Kvalt § 89

Kuntalain 95 §:n 2 mom. mukaan jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Muita asioita ei ollut.

---

ILMOITUSASIAT

Kvalt § 90

Ilmoitusasioita ei ollut.

---

**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

<b>Kieltojen perusteet</b>	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa
	Pykälät <b>85, 86, 88, 89, 90</b>
	HLL 5 §:n /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
	Pykälät ja valituskieltojen perusteet

**VALITUSOSOITUS**

<b>Valitusviranomainen ja valitusaika</b>	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.	
	Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	
	<b>Helsingin hallinto-oikeus Radanrakentajantie 5 00520 Helsinki</b>	
	Kunnallisvalitus, pykälät <b>87</b>	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Valitusaika 14 päivää
	Pykälät	
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista	

Liitetään pöytäkirjaan

<b>Valituskirja</b>	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite</li> <li>- päätös, johon haetaan muutosta</li> <li>- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi</li> <li>- muutosvaatimuksen perusteet</li> </ul> <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>
<b>Valitusasiakirjojen toimitaminen</b>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite      Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava <sup>1)</sup>: nimi, osoite ja postiosoite      Pykälät</p>
<b>Lisätietoja</b>	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa.</p> <p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen</p>

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle